

Roluff Hansen

Stavas som i källorna då han av forskare oftast är inarbetad så, även om andra namn har normaliserats. Framträdande ståndsperson som det skrivits mycket om. Dock har det varit mycket svårt att få fram hans anor. Min utredning är väl inte komplett, men kan ses som en utgångspunkt för andra forskare som ser en möjlighet att gå vidare med hjälp av den. Sture Svengren har fått fram en hypotes som i alla fall ger sannolika syskon och halvsyskon.

Andra släkter som nämns i detta avsnitt är Potent (sid. 12) och något om Machum (sid. 7 och 14).

Bilagor: **A**= Om den ursprungliga forskningen med källuppgifter, sid. 8, **B**= Fortsatt utredning om, och sammanställning av, Roluff Hansens föräldrar, sid. 9, **C**=Potent, sid. 12, **D**= Roluff Hanssens företrädare i äktenskapet, **E**= Parallell Hans-familj som inte uppvisar något säkert släktskap med Roluff Hansen.

Porträtt hämtat från nätet, lätt manipulerat. Ram tillsatt. Originalen är en oljemålning på trä hängande i Kvibille kyrka. Uppgifter om makarnas födelsedata finns på ett epitafium från 1673 i samma kyrka.

Utgångspunkter för familjeöversikt

En stor svårighet är många Hans i Varberg samtidigt och glesa källor

Bror kan betyda halvbror

Roluff var inte son till Anna Mattisdotter (hennes bou)

Roluff var bror/halvbror till Mattis Hansson (och då även hans syskon)

Anna Mattisdotters make I i alternativ B, en Hans NN, var inte far till Roluff i deras äktenskap och förutsätter att han var gift innan

Roluff var bror/halvbror till Jörgen Hansson d.ä.

Jörgen Hansson d.ä. sannolik son till Hans Jörgensson

Modellen A enklare och förklarar dessa påståenden, men även B är tänkbar (måste då ha funnits två okända partners mellan Hans Jörgensson och Anna Mattisdotter i detta kedjeäktenskap med 4 länkar)

När detta är konstaterat utkristalliserar sig två möjliga familjesammansättningar (se Excelark):

Möjlig familjekonstruktion A (tre äktenskap)

m. **Hans Jörgensson**, skeppare, enda omnämmandet i Öresundstullen 1591 17/11¹. Last av skinn och talg ("främmande gods"): betalade skeppstull och norska fyrepengar.

h. I **NN (Roluffsdotter?)**, ej nämnd, däremot byfogden Roluff Povelsen 1574–80²

s. *Jörgen Hansson d.ä.*, handelsman, rådmann och byfogde, nämnd fr. o. m. 1617/18, död 1656, bou 10/4

-Han gift I med Johanna Hansdotter (död 1646, bou 6/3), barn I: Hans, Gundel och Margareta, gift II med Ermegård Jacobsdotter som överlevde honom och nämns ännu 1692 (ej "sal.") i en bou i Halmstad. Dotter II: Johanna. Sonen Hans kan ha varit född 1623 och blivit präst (SS): *Hans eller Johan Jöransson Warberg*. Fick 1662 Tölö, senare till Veinge (N), död 1674. Hade barn, å vilkas vägnar han 1670 fordrade arvsmedel av rådmannen i Varberg, Hans Jönsson. Denne var sannolikt son till Jöns Hansson, halvbror till Hans Jörgenssons far.

¹ Han nämns inte i borgarlängden 1588, men däremot gör en Jörgen Hansson det. Detta kan tolkas som om Hans var son till denne Jörgen, så att 1588/91 utgjorde ett skifte från far till son i källorna.

² Namnet Roluff mkt sällsynt i Varberg. Förekommer endast i denna släkt och hos borgmästaren Rasmus Juul (nämnd 1627 ff) som hade en son Roluff Christian nämnd på 1660-talet. Rasmus kan ha varit g.m. en dotter till Rasmus Povelsen. Roluff Povelsen och hustrun Gundel (nämnd 1588) hade sonen Poffuel Roluffsen, nämnd 1623.

s. *Roluff Hansen*, född 1603 22/12 (gravsten) i Varberg (Sandklef)³, d. 1676/1677⁴ i Tronarp⁵, Kvibille sn (N)

d. *Berete (Börta, Britta) Hansdotter*⁶, levde ännu 1675 29/11 (KR), sist nämnd i mtl 1676 (daterad 2/2 – mtl 1677 fattas), gift med Petter Hummel, handelsman och rådman i Varberg, nämnd åtminstone 1628–69, död 1669 eller 1670 (KR och Himle HR⁷)

h. II **Anna Mattisdotter**, dotter till handelsmannen och skepparen Mattis Potent och hustrun Ursula⁸, han nämnd i Varberg 1607–11⁹, änkan 1623–26

s. *Mattis*, äldst, handelsman och rådman i Varberg, levde 1641 19/8¹⁰, död 1681 (mtl)¹¹

s. *Jens*, byfogde åtminstone 1662–63 (mtl), enligt bou 74 bror till Mattis Hansson¹²

³ Födelseorten troligen rätt, då han hade syskon och sannolika anor i Varberg. Hade brodern Mattis Hansson, vilken hade bröderna Jens Hansson och Abraham Hansson (RR 1649 6/11). Broderskapet med Mattis Hansson anges tydligt i smb med en fastighetsaffär i Varberg 1651 27/8 och i RR 1652 23/3 i smb med förmynderskapet för en annan bror, Abraham. I fråga om Abrahams fadersarv finns ett mål från 1649 6/11 angående ett kontrakt mellan "*Roluf Hansen, Anders Jensen, Peiter Homel och Mattis Hansen*". Brodern "*Jens Hanssen*" vägrade att skriva under med de andra då han ansåg att han inte hade blivit kallad. Dessa var alla släktingar: Mattis och Jens halvbröder till Roluff, Anders Jensen g.m. hans fars efterträdare i äkltenskapet och Petter Hummel helsvåger. Hos Sandklef finns en längd över byfogdar i Varberg som nämner en "*Roluff Povelsen*" 1574–80. I en borgarlängd från 1588 ses en "*Gundell Rollufs*", säkerligen änkan, och 1623 "*Poffuel Rolufsön*," lika säkert sonen till dem. Dessa var troligen, pga det ovanliga namnet, släktingar till Roluff Hansen, i så fall på hans moderne. Det fanns en annan släkt i Varberg där namnet Roluff förekom. Det var borgmästarsläkten med Rasmus Juul och sönerna Wilhelm Juul och "*Roluff*" eller "*Roluff Christian*" Juul (KR 1674). Wilhelm blev byfogde i Falkenberg. En son var även Anders Juul (Juhl, Juel), pastor 1671–76 ibm (LT 1674). Rasmus Juul först tingskrivare (fr. o. m. LR 1637/38). Han hade en gård i Jällsjö, Sibbarp sn (N) som lönegård i jb 1650 och 1660.

⁴ Enligt uppgift död där 1679. Dock skall det enligt mtl vara 1676 eller 1677 (änkan nämnd i mtl 1678 som är odaterad men borde varit 1–2 månader före eller efter årsskiftet 1677/78, och i 1678 16/9 (LT)), och han själv ("*Rolff*") t. o. m. 1676 med säterifrihet 1675–76. Varken han eller gården nämnd 1677.

⁵ En gård ("*Tronerup, Jens Grefwes gård*") dit han kom senast 1664 12/7 (mageskifte/gårdsbyte i LT, ej nämnd där i mtl 1663, däremot i nästa, 1669).

⁶ KR 1670 27/8 och 7/11 förmåler att Berete på något sätt varit släkt med kyrkoherde Henrik Nilsson i Tvååker (nämnd 1638–65, död då) eller hans hustru Mette som var dotter till kyrkoherden ibm Hans Bengtsson (nämnd 1627–56). I KR 1675 16/8 (sid. 81) finns ett mål mellan rådmannen Mattis Hansson och Berethe sal. Peter Hummels, där det framgår att denna Hummels änka var syster till Mattis (sid. 81). I bou 74 efter Mattis Hanssons mor och bou 80 efter hans styvfar tas dock inte Berete upp (=halvsyskon). Fadern Hans har inte med säkerhet kunnat identifieras. Anna omgift med Anders Jönsson och hade tre barn med honom (bou 80). Om Berete se också not 111 till Jörgen Pettersson Hummel i det avsnittet.

⁷ Nämns 1669 23/3 i Himle HR om en skuld.

⁸ Egen skuta. Fraktade bl.a. järn- och trävaror till slottets behov. Dottern Anna Mattisdotter ägde ett betydande hus i Helsingör enligt hennes bou 1653 (värderat till 850 daler jmf md huset i Varberg 520). Kan innebära att hon ärvt det efter sin far och att han kom därifrån. Ett barnbarn till Anna gavs namnet Ursula, vilket är ett starkt stöd för att hon var dotter till Mattis Potent.

⁹ Men inte i den föregående bevarade längden 1588.

¹⁰ Stämd 1660 3/4 i RR för att 1641 ha lejt bort ett stolrum i kyrkan som tillhörde (nu 1660) sal. Jörgen Hansson d.ä. men skulle ha gått till Anna Brun, dotter till Jacob och Maren Brun.

¹¹ Före 1688 2/10 (RR 13/11).

¹² Även nämnd i RR 1651 16/12 (sid. 56), då möjligen bror till Roluff. Var död i KR 1675 15/11: varit gift med en Kerstin och hade dottern Elsa.

s. *Abraham*, f. 1634¹³, d. 1692 bgr 9/12, mest om honom i not 48–51 (delvis överlappande)

d. *Elisabeth/Elsa*, enligt bou efter föräldrarna varit g. m. en Olof Bertilsson i hans första gifte¹⁴

Möjlig familjekonstruktion A (tre äktenskap)

m. **Hans Jörgensson**, skeppare, enda omnämmandet i Öresundstullen 1591 17/11. Last av skinn och talg ("främmande gods"): betalade skeppstull och norska fympengar.

h. I **NN (Roluffsdotter?)**, ej nämnd, däremot byfogden Roluff Povelsen 1574–80¹⁵

s. *Jörgen Hansson d.ä.*, handelsman och rådmän, nämnd fr. o. m. 1617/18, död 1656, bou 10/4

s. *Roluff Hansen*, född 1603 22/12 (gravsten) i Varberg (Sandklef)¹⁶, d. 1676/1677¹⁷ i Tronarps¹⁸, Kvibille sn (N)

¹³ Hade uppnått myndighetsåldern 18 år i RR 1652 23/3. Enligt RR 1688 13/11 står att han 1649 inte var "*compons och bequemet*" att ta emot sitt fädernearv [var då omyndig]. Senare som myndig behövt brödernas hjälp med vissa saker, men ändå så småningom blivit g.m. en prästdotter. Sjuklig i mtl 1689–92. Var svåger till f.d. kaplanen (i Varberg, nämnd 1665) Christen Nilsson genom dennes hustru Karin (KR 1676 30/10).

¹⁴ Barn: Agneta, Ursula och Anna Olofsdöttrar.

¹⁵ Namnet Roluff mkt sällsynt i Varberg. Förekommer endast i denna släkt och hos borgmästaren Rasmus Juul (nämnd 1627 ff) som hade en son Roluff Christian nämnd på 1660-talet. Rasmus kan ha varit g.m. en dotter till Rasmus Povelsen. Roluff Povelsen och hustrun Gundel (nämnd 1588) hade sonen Poffuel Roluffsen, nämnd 1623.

¹⁶ Födelseorten troligen rätt, då han hade syskon och sannolika anor i Varberg. Hade brodern Mattis Hansson, vilken hade bröderna Jens Hansson och Abraham Hansson (RR 1649 6/11). Broderskapet med Mattis Hansson anges tydligt i smb med en fastighetsaffär i Varberg 1651 27/8 och i RR 1652 23/3 i smb med förmynderskapet för en annan bror, Abraham. I fråga om Abrahams fadersarv finns ett mål från 1649 6/11 angående ett kontrakt mellan "*Roluf Hansen, Anders Jensen, Peiter Homel och Mattis Hansen*". Brodern "*Jens Hanssen*" vägrade att skriva under med de andra då han ansåg att han inte hade blivit kallad. Dessa var alla släktingar: Mattis och Jens halvbröder till Roluff, Anders Jensen g.m. hans fars efterträdare i äktenskapet och Petter Hummel helsvåger. Hos Sandklef finns en längd över byfogdar i Varberg som nämner en "*Roluff Povelsen*" 1574–80. I en borgarlängd från 1588 ses en "*Gundell Rollufs*", säkerligen änkan, och 1623 "*Poffuel Rolufsön*," lika säkert sonen till dem. Dessa var troligen, pga det ovanliga namnet, släktingar till Roluff Hansen, i så fall på hans moderne. Det fanns en annan släkt i Varberg där namnet Roluff förekom. Det var borgmästarsläkten med Rasmus Juul och sönerna Wilhelm Juul och "*Roluff*" eller "*Roluff Christian*" Juul (KR 1674). Wilhelm blev byfogde i Falkenberg. En son var även Anders Juul (Juhl, Juel), pastor 1671–76 ibm (LT 1674). Rasmus Juul först tingskrivare (fr. o. m. LR 1637/38). Han hade en gård i Jällsjö, Sibbarp sn (N) som lönegård i jb 1650 och 1660.

¹⁷ Enligt uppgift död där 1679. Dock skall det enligt mtl vara 1676 eller 1677 (änkan nämnd i mtl 1678 som är odaterad men borde varit 1–2 månader före eller efter årsskiftet 1677/78, och i 1678 16/9 (LT)), och han själv ("*Rolff*") t. o. m. 1676 med säterifrihet 1675–76. Varken han eller gården nämnd 1677.

¹⁸ En gård ("*Tronerup, Jens Grefwes gård*") dit han kom senast 1664 12/7 (mageskifte/gårdsbyte i LT, ej nämnd där i mtl 1663, däremot i nästa, 1669).

d. *Berete (Börta, Britta) Hansdotter*¹⁹, levde ännu 1675 29/11 (KR), sist nämnd i mtl 1676 (daterad 2/2 – mtl 1677 fattas), gift med Petter Hummel, handelsman och rådman i Varberg, nämnd åtminstone 1628–69, död 1669 eller 1670 (KR och Himle HR²⁰)

h. II **Anna Mattisdotter**, dotter till handelsmannen och skepparen Mattis Potent och hustrun Ursula²¹, han nämnd i Varberg 1607–11²², änkan 1623–26

s. *Mattis*, äldst, handelsman och rådman i Varberg, levde 1641 19/8²³, död 1681 (mtl)²⁴

s. *Jens*, byfogde åtminstone 1662–63 (mtl), enligt bou 74 bror till Mattis Hansson²⁵

s. *Abraham*, f. 1634²⁶, d. 1692 bgr 9/12, mest om honom i not 48-51 (delvis överlappande)

d. *Elisabeth/Elsa*, enligt bou efter föräldrarna varit g. m. en Olof Bertilsson i hans första gifte²⁷

Möjlig familjekonstruktion B (schematisk; personuppgifter som i A, fyra äktenskap)

m. I **Hans Jörgensson**, som ovan

h. **NN**, ej nämnd

s. *Jörgen Hansson d.ä.*

d. *Berete Hansdotter* (sätts i detta äktenskap pga åldern och att hon hade en son Jörgen

m. II **Hans NN**, ej nämnd

¹⁹ KR 1670 27/8 och 7/11 förmäler att Berete på något sätt varit släkt med kyrkoherde Henrik Nilsson i Tvååker (nämnd 1638–65, död då) eller hans hustru Mette som var dotter till kyrkoherden ibm Hans Bengtsson (nämnd 1627–56). I KR 1675 16/8 (sid. 81) finns ett mål mellan rådmannen Mattis Hansson och Berethe sal. Peter Hummels, där det framgår att denna Hummels änka var syster till Mattis (sid. 81). I bou 74 efter Mattis Hanssons mor och bou 80 efter hans styvfar tas dock inte Berete upp (=halvsyskon). Fadern Hans har inte med säkerhet kunnat identifieras. Anna omgift med Anders Jönsson och hade tre barn med honom (bou 80). Om Berete se också not 111 till Jörgen Pettersson Hummel i det avsnittet.

²⁰ Nämns 1669 23/3 i Himle HR om en skuld.

²¹ Egen skuta. Fraktade bl.a. järn- och trävaror till slottets behov. Dottern Anna Mattisdotter ägde ett betydande hus i Helsingör enligt hennes bou 1653 (värderat till 850 daler jmf md huset i Varberg 520). Kan innebära att hon ärvt det efter sin far och att han kom därifrån. Ett barnbarn till Anna gavs namnet Ursula, vilket är ett starkt stöd för att hon var dotter till Mattis Potent.

²² Men inte i den föregående bevarade längden 1588.

²³ Stämd 1660 3/4 i RR för att 1641 ha lejt bort ett stolrum i kyrkan som tillhörde (nu 1660) sal. Jörgen Hansson d.ä. men skulle ha gått till Anna Brun, dotter till Jacob och Maren Brun.

²⁴ Före 1688 2/10 (RR 13/11).

²⁵ Även nämnd i RR 1651 16/12 (sid. 56), då möjligen bror till Roluff. Var död i KR 1675 15/11: varit gift med en Kerstin och hade dottern Elsa.

²⁶ Hade uppnått myndighetsåldern 18 år i RR 1652 23/3. Enligt RR 1688 13/11 står att han 1649 inte var "compons och bequemmet" att ta emot sitt fädernearv [var då omyndig]. Senare som myndig behövt brödernas hjälp med vissa saker, men ändå så småningom blivit g.m. en prästdotter. Sjuklig i mtl 1689–92. Var svåger till f.d. kaplanen (i Varberg, nämnd 1665) Christen Nilsson genom dennes hustru Karin (KR 1676 30/10).

²⁷ Barn: Agneta, Ursula och Anna Olofsdöttrar.

s. *Roluff Hansen*

m. I **Hans NN**, ovannämnd, men ej nämnd i källor

h. **Anna Mattisdotter**

s. *Mattis*

s. *Jens*

s. *Abraham*

d. *Elisabeth/Elsa* (barn Agneta, Ursula och Anna)

m. II **Anders Jönsson**

barn Hans, Peter och Karin

Roluff Hansen

Handelsman och rådman i Varberg och Halmstad

Vi som jag Roluff Hansen, Sogner og Indvieser
 alle Haarbring, og gjor uittuelligt, at jag har
 kunnat af hamning som om Kjøbmanden her
 Hanses herly fort for Dags tilmeldt som: Sogner
 for, hundrede = 2 1/2 i = 37 1/2 Riksdaler, og Sogner
 for Sals Kjøbte tilmeldt tilmeldt, hundrede = 20 1/2:
 i = 22 Riksdaler 8 1/2, Da velkom og for fra
 tilmeldt Sogner tilmeldt 24 1/2 i = 11 Riksdaler
 Sogner fand mig her Haarbring Kjøbte Sogner
 vundden sad sa for at Kjøbte. Sogner her
 man Dalkom her = 20 1/2. Forgetuelligt og Sogner
 Sogner Daler, i det 24. Sogner Sogner mig
 vel sagt om hamning som om Kjøbmand, og
 her Sogner Sogner med nye Sogner Sogner
 at om Haarbring Kjøbte her 20 August
 Sogner 1631
 Sogner
 Sogner

Figur 1: Roluff levererade 1631 20/8 en stor mängd olika sorters spik till byggen på slottet och kvitterade ut pengar från slottsskrivaren "Henrich Hannsens". Man ser även slottsherren Mogens Gyldenstiernes namnteckning.

m. **Roluff Hansen** ("*Roluff Hansen*")²⁸, handelsman fr. o. m. 1631²⁹, byfogde 1632–36, rådmän i Varberg åtminstone 1634–47 14/10³⁰, tullnär 1633–42 och kyrkvärd 1629–31 i Varberg, nämnd i Varberg fr. o. m. 1628 och till minst 1646 9/3 (bou 38), samt som skeppare 1648 4/4 med hemort Varberg³¹, rådmän i Halmstad fr. o. m. 1648 (Sandklef) och ännu i RR 1651 2/9.

Roluff Född 1603 22/12 (gravsten) i Varberg (Sandklef)³², d. 1676/1677³³ i Tronarp³⁴, Kvibille sn (N)

Gift I före 1631 (enligt barns födelse) med

h. I **Agneta Christensdotter Hummel**, f. i Varberg som dotter till handelsmannen och skepparen Christen Hummel (nämnd 1602–18)³⁵, d. ganska långt före ("*en rum tid*") 1645 11/2 (bou nr. 25)³⁶, de gemensamma barnen då "*mycket unga och små*"³⁷:

s. *Christen*, f. cirka 1631, kyrkoherde ("*Christiernus Rudolphinus*") i Harplinge 1658–1689³⁸, död där 1702 31/10, g. m. Anna Knubbart (från Helsingör, död senast 1685 i Harplinge³⁹).

²⁸ Namnet Roluff en form utvecklad från äldre Rodulf, med sidoförmerna Rolf och Rudolf. Skrivs några ggr i BR 1628–29 "*Roland*". Påstås i HH: I, sid. 696 ha varit bror till Jörgen Hansson ovan, båda handelsmän i kompanjonskap.

²⁹ Börjar nämnas i LR 1631 20/8, då han levererade varor till slottet.

³⁰ Faurås HR, sid. 133 och 186 ("*Roluff Hansens dräng Sören i Varberg*"). Som fadder för Arent Berntsen Bergens barn 1642 16/4 sägs Roluff vara borgmästare i Varberg. Enligt Fjäre HR 1648 29/6 köpte denne Arent Berntsen (då i Köpenhamn) en skuta av Roluff.

³¹ Från Varberg med 46 oxar. Borgargods.

³² Födelseorten troligen rätt, då han hade syskon och sannolika anor i Varberg. Hade brodern Mattis Hansson, vilken hade bröderna Jöns Hansson och Abraham Hansson (RR 1649 6/11). Broderskapet med Mattis Hansson anges tydligt i smb med en fastighetsaffär i Varberg 1651 27/8 och i RR 1652 23/3 i smb med förmynderskapet för en annan bror, Abraham. I fråga om Abrahams fadersarv finns ett mål från 1649 6/11 angående ett kontrakt mellan "*Roluf Hansen, Anders Jenssen, Peiter Homel och Mattis Hansen*". Brodern "*Jens Hanssen*" vägrade att skriva under med de andra då han ansåg att han inte hade blivit kallad.

Hos Sandklef finns en längd över byfogdar i Varberg som nämner en "*Roluff Povelsen*" 1574–80. I en borgarlängd från 1588 ses en "*Gundell Rollufs*", säkerligen änkan, och 1623 "*Poffuel Rolufsön*," lika säkert sonen till dem. Dessa var troligen, pga det ovanliga namnet, släktingar till Roluff Hansen, i så fall på hans moderne. Det fanns en annan släkt i Varberg där namnet Roluff förekom. Det var borgmästarsläkten med Rasmus Juul och sönerna Wilhelm Juul och "*Roluff*" eller "*Roluff Christian*" Juul (KR 1674). Wilhelm blev byfogde i Falkenberg. En son var även Anders Juul (Juhl, Juel), pastor 1671–76 ibm (LT 1674). Rasmus Juul först tingskrivare (fr. o. m. LR 1637/38). Han hade en gård i Jällsjö, Sibbarp sn (N) som lönegård i jb 1650 och 1660.

³³ Enligt uppgift död där 1679. Dock skall det enligt mtl vara 1676 eller 1677 (änkan nämnd i mtl 1678 som är odaterad men borde varit 1–2 månader före eller efter årsskiftet 1677/78, och i 1678 16/9 (LT)), och han själv ("*Rolff*") t. o. m. 1676 med säterifrihet 1675–76. Varken han eller gården nämnd 1677.

³⁴ En gård ("*Tronerup, Jens Grefwes gård*") dit han kom senast 1664 12/7 (mageskifte/gårdsbyte i LT, ej nämnd där i mtl 1663, däremot i nästa, 1669).

³⁵ Sandklef hade inte hittat hennes fadersnamn men skrev att hon ansågs kunna vara av släkten Hummel. Men hennes fadersnamn framkommer i bou 25. Se vidare under släkten Hummel.

³⁶ Levde 1638 4/5: skrev under en fraktsedel i makens frånvaro (LR). Levde ännu 1640 5/1 då hon stod fadder för Arent Berntsen Bergens barn.

³⁷ Inga andra barn än dessa fyra trots vad som sägs på en del ställen på nätet.

³⁸ I mtl 1690 står att herr Christen skrivs under barnen; "*Pastoren Mag. Jacob Humell*", man och hustru. Alltså fel att Christen var kyrkoherde ända till 1702 (nätet).

³⁹ På nätet uppgift om att hon dog 1700 men finns inte med i db då. I stället kan man läsa i mtl 1686 att herr Christen var änklings. Det går inte ihop med följande. Arnout Kempe anklagades som ogift expedit i Varbergs RR 1686 1/2 för "hordoms last" med prästhustrun Anna Davidsdotter, hustru till herr Christen Roluffsen. Hon blev med barn med Kempe. Det blev böter och krav att skaffa en fostermoder.

s. *Hans*, nämnd i moderns bou 1645 men ej i styvmormoderns 1697⁴⁰.

d. *Catharina (Trina)*, d. 1688 (mtl), (i moderns bou 1697: "*Trina Björns arvingar*"⁴¹), g. m. rådmannen i Halmstad Björn Pedersson, han nämnd i mtl 1647 och med hustrun 1662–63, död 1671 (mtl, och RR 1682 30/1).

d. *Elsa*, d. före 1682 (nätet - före 1697 i moderns bou, "*Hillethons arvingar*"), g. 1663 8/2 m. (båda nämnda i mtl 1663) borgmästaren och hovrättspresidenten i Halmstad Gabriel Månsson Hilletan, adlad Hilletan i hans första gifte⁴², född 1641 4/4 i Hinneryd sn (G), 4 barn till Elsa. 3 döttrar gifta i Kristianstad 1693–1702. Han borgmästare i Helsingborg 1676 och överkommisarie vid Karlskrona Amiralitet 1685. Någon av makarna död 1689 4/7 ibm (db saknas).

Gift II 1644⁴³ eller 1645⁴⁴ med, i hennes andra gifte⁴⁵, borgmästardottern

h. II **Anna Albrektsdotter Machum**, f. 1615 2/2 (gravsten) i Halmstad⁴⁶, d. 1696⁴⁷

s. *Börge*, tullnär och löjtnant⁴⁸ ("*Börge Roluffsen Tronberg*"), nämnd ogift i mtl 1669, d. 1680⁴⁹

d. *Agneta*⁵⁰, d. e. 1697 (moderns bou, "*hustru Agneta Hallewijns*"), g. m. Johan Hallewin⁵¹

Roluff kom till Tronarp i Kvibille sn (N) kort tid före 1664 12/7 (mageskifte i LT), d. där 1676 eller 1677.

⁴⁰ Kan ha varit den son han (fadern) lät begrava i Halmstad 1657 27/5 (kyrkoräk).

⁴¹ I vanlig mtl 1698: Björn Perssons arvingar=2 döttrar. Men i en mtl för 1698 bland Halmstads gamla dokument nämns hon som Trina Björns.

⁴² Omgift 1682 22/1 med Agneta Juring.

⁴³ I bou 24=1644 4/11 då han var ankans förmyndare; antagligen trolovad.

⁴⁴ I bou 34=1645 9/12 då han hade fått två styvsöner, Anders och Albrekt.

⁴⁵ Först gift i Varberg med en Börge Andersson som var död 1645 9/12 (bou 34). Se denne nedan.

⁴⁶ Dotter till borgmästaren i Halmstad Albrekt Pedersson Machum (1585–1634) och Thala Hansdotter Grim.

⁴⁷ I november, före 24/11 (enligt brev i hennes omfattande bou 1697 1/1 i Halmstads HR, bild 57–279, alltså inte i Halmstads RR). På nätet uppgift om att hon var död 1/11, men det var nog närmare 24/11, vilket också skulle stämma med begravning 3/1 året efter. Död i mtl 1697, daterad 1697 9/2 (db börjar 1698).

⁴⁸ Löjtnant betyder troligen, m.h.t. att han var tullnär, jaktlöjtnant, alltså löjtnant på en tulljakt.

⁴⁹ Mycket få uppgifter om honom (för att inte säga inga alls) i vanliga källor, men nämns i flera brev av och om honom i moderns bou, där det framgår att han var avliden före henne, troligen (enligt brev i bou) efter 1680 18/7 och före 1680 1/10 eller, enligt ett annat brev, 16 år före 1697. Han hade haft stora skulder. Levde i Stockholm i början av 1670-talet. Några barn hade han inte, då inga sådana nämns i denna bou som arvingar till skillnad från hans syskons.

⁵⁰ Hade enligt sin bou en dotter Agneta, tidigare gift med då (1697) sal. handelsmannen i Varberg Johan Hallewin, då hon ärvde en lika stor systerlott som Trina och Elsa. I ett pantbrev 1678 16/9 (LT) sägs denne Johan ha varit hennes svåger. Dessutom skall Rasmus Möller ha varit svåger till henne. Rasmus var gift med Agneta, dotter till Peter Hummel i Varberg. Dessa "svågterskap" kan synas omöjliga att räkna ut, men går i och med att det inte var svågterskap i nutida bemärkelse. En svårighet i sammanhanget är de många Agneta i släkten. Ett schema finns i avsnittet om släkten Hummel.

⁵¹ Nämnd fr. o. m. 1670 (räkning i bou 1697, inblandad i olaglig tobaksinförsel). Lämnade landet i mtl 1683 (=Köpenhamn, RR 1685) och hustrun lämnade Varberg 1684. Döttrar Anna Maria (skötte mormodern och fick ersättning i testamente 1692) och Britta Helena.

Bilaga A

Om min ursprungliga forskning, med källuppgifter

(innehåller åtskilliga data som framtagits, som delvis behövt ändras men inte har kunnat tas med i den slutgiltiga versionen överst)

Uppgifter om Roluff Hansen från rådhus- och kämnärsrätterna

Roluff skall ha haft företräde i ett hus ägt av Hans Hummel när detta pantsattes till en tysk 1674 (KR), möjligen tydande på släktskap. Det finns en hel del om detta även i KR 1675 16/8. Där nämns Roluff och Anders Jönsson, den senare make II till Anna Mattisdotter, vilkens son Mattis i första giftet med en Hans här skrivs som bror till Roluff. I RR 1691 10/9 i samband med kontroll av invånarnas åtkomst till sina fastigheter berättas att nu sal. Roluff Hansen 1648 2/5 gjort ett mageskifte med nu sal. Anders Jönsson om några ängar ”i Holmarna”. Dessa sålde Roluff 1660 28/8 till ”sin bror, nu sal. Mattis Hansson”.

[Detta ställe i RR innehåller åtskilliga fakta om åtkomster i staden, vilka i flera fall ger viktiga släktupplysningar och skulle kunna bearbetas som ett särskilt projekt för att kartlägga det tidiga 1600-talets gator och kvarter].

Bouppteckningar där Roluff Hansen och andra möjliga släktingar nämns:

27 (1645 19/2, liten skuld, knappast släkting; övriga tänkbara Jörgen Hansson d.ä., Hans Sivertsson⁵², Jens Hansson, Anna sal. Jörgens, Börge Andersson)

28 (1645 18/3, liten skuld, knappast släkting; övriga tänkbara Jörgen Hansson d.ä., Hans Sivertsson, Jens Hansson, Henrik Hansson⁵³, Anna Jörgens)

30 (1645 2/5, Hans Sivertsson, Lars Sivertsson)

33 (1645 2/12, Lille Jörgen, Henrik Hansson, Jörgen Hansson d.y.)

34 (1645 9/12, sal. Mårten Andersson bror till sal. Börge Andersson, Henrik Hansson, Roluff agerade å egna vägnar)

40 (1646 5/5, Roluff hade fordran på Jörgen Uttermark med hustrun Johanna)

44 (1646 19/8, liten skuld, knappast släkting, Jens Hansson, Anna Jörgens)

47 (1647 20/9, Jörgen Hansson d.ä., Jörgen Hansson d.y.)

53 (1648 30/9, Jens Hansson, Henrik Hansson, Anna Jörgens, Jörgen Hansson)

62 (1650 7/6, efter den 2 år tidigare avlidne byfogden Jörgen Hansson d.y. (änka Birgitta Andersdotter), då Roluff hade en mkt stor fordran i boet, 500 daler, lika stor som Anna, sal. Jörgen Jacobssons, tydande på syskonskap på något sätt, Anna dock lika stor fordran i bou 34).

65 (1651 16/8, Anna sal. Jörgen Jacobssons, borgmästare Henrik Hansson)

119 (1659 21/3), borgenär till borgmästaren Henrik Hansson (änka: Inger Chrisensdotter)

Möjliga släktingar enligt ovan: Som bröder eller halvbröder till Roluff enligt ovan nämns Mattis Hansson och Jörgen Hansson.

⁵² Kyrkvärd 1632–34. Kan vara han som står som hantverkare eller knekt i LR 1610/11 och knekt i LR 1619/20; ”Hans Siffuerßen”. I LR 1641 11/6 om leverans av öl ”Hans Sibersen i Warbiery”. I LR 1645 9/9 ”Hans Siffersen” ryttmästare, troligen han. Jag har inte träffat på någon annan Sivertsson än den Lars som nämns i en bou jämte Hans.

⁵³ Mer om Henrik Hansson och hans familj under Hummel.

Bilaga B

Fortsatt utredning om, och sammanställning av, Roluff Hansens föräldrar

Mest sannolika föräldrar

m. **Hans**⁵⁴, levde i eller omkring Varberg under andra halvan av 1500-talet.

Gift med, i hennes första gifte⁵⁵

h. **Anna Mattisdotter**, död 1653, bou 1653 18/4

s. *Mattis*, handelsman och rådmän i Varberg, levde 1641 19/8⁵⁶, död 1681 (mtl)⁵⁷. Hustrun hette Karin (KR 1684 28/4 och 1687 14/3)⁵⁸, hon död 1696 9/12⁵⁹. Hon var dotter till kyrkoherde Lars Mickelsen i Valinge och hustrun Bente (se nedan). Mattis och Karin hade ende sonen, handelsmannen Engelbrekt som nämns hemma fr. o. m. mtl 1682 och gifte sig 1685 (mtl) samt levde ännu 1722 19/3 men var död och begravdes 4/5 s.å. och enstaka ggr kallades Potent. De hade förutom Engelbrekt en dotter NN som i mtl 1682 var under 15 år gammal. Ej nämnd i nästa mtl. Mattis hade enligt KR 1673 1/9 svågern, hederlige och vällärde Tue Larsson. SS har meddelat att Tue nämns i en bou i Landskrona RR från 1668 2/9 efter brodern Jörgen (1664–1671 FIIa:4) och var sockenpräst till Köpinge med Lyngsjö i Skåne. Tue var bror till Mattis hustru Karin Larsdotter. Deras far var kyrkoherden i Valinge Lauritz Michelsen och hustrun Bente, vilkens hela familj redogörs för. Ett mål i RR 1689 (sid. 507) handlar om att Mattis hade försträckt pengar till Kerstin Gre(ger)sdotters moders (Inger Pedersdotter – var 1655 omgift med timmermannen Olof Nilsson) och styvfaders begravningar. Skiftebrev 1653 och 1655 efter hennes far (Greger Andersson, bou 71 och 86) och farfar (Anders Götarsson)⁶⁰ uppvisades. Kerstin var då ett litet barn.

s. *Jens*, byfogde åtminstone 1662–63 (mtl), enligt bou 74 bror till Mattis Hansson,⁶¹.

⁵⁴ En möjlig Hans är skepparen Hans Jörgensson i Varberg, nämnd i Ö-tullen 1591 17/11. En annan möjlig Hans är kyrkoherden i Grimeton Hans Bengtsson (nämnd 1627–56) som bl.a. hade dottrarna Maria (*Maren*) (g.m. kyrkoherde Andreas Guntzow i Grimeton) och Mette. Mette var g.m. Henrik (*Hindrik*) Nilsson, kyrkoherde i Tvååker. Rådmanen Peter Hummel i Varberg, g.m. Berete Hansdotter (enligt andra ställen syster till Mattis Hansson, men inte nämnd i bou efter Anna Mattisdotter), var förmyndare för deras son Samuel enligt KR 1670 12/9. En annan möjlig Hans, men svårbevisad, är kyrkoherden i Kungsbacka Hans Mattisson. Det finns vissa skrivningar i KR som tyder på ett samband med den familjen. Bröderna Roluff och Mattis nämns i Vbg:s RR 1651 2/9 s. 51, 1652 23/3 s. 63, och Roluff var enligt gravsten och epitafium född 1603. Någon Hans som sannolikt var fadern till dem går dock inte att få fram i de glesa längderna i Sandklefs Varbergs historia och egen kompletterande forskning i bevarade källor.

⁵⁵ Gift II med rådmannen Anders Jönsson. Bou nr 74 efter Anna Mattisdotter och bou nr 80 efter Anders. Anna ägde enligt den första en gård i Helsingör, värd 850 daler (ej kontrollerat=ej digitaliserat). I den senare bou sägs rådmännen Henrik Davidsson och Peter Hummel vara närvarande både å egna och stadens vägnar. Anders Jönsson död 1654, bou 1654 6/4. Annas barn med Anders: Hans, Peter och Karin.

⁵⁶ Stämnd 1660 3/4 i RR för att 1641 ha lejt bort ett stolrum i kyrkan som tillhörde (nu 1660) sal. Jörgen Hansson d.ä. men skulle ha gått till Anna Brun, dotter till Jacob och Maren Brun.

⁵⁷ Före 1688 2/10 (RR 13/11).

⁵⁸ I RR 1690 talas det om hustru Elsa, sal. hr. Gunnars, med svägerskan Karin Mattis Hanssons. Karin sal. Mattis Hanssons betalade 1688 5/5 för gravställe i koret (LBV). Hon överlevde maken många år.

⁵⁹ Var fadder 1695 17/5, "afsinnig" i mtl 1696.

⁶⁰ Se **bilaga**

⁶¹ Även nämnd i RR 1651 16/12 (sid. 56), då möjligen bror till Roluff. Var död i KR 1675 15/11: varit gift med en Kerstin och hade dottern Elsa.

s. *Abraham*, f. 1634⁶², d. 1692 bgr 9/12. Nämnd i första mtl 1662⁶³, gift 1688⁶⁴ med Lena/Helena Sörensdotter Bramming, prästdotter från Valinge sn (N)⁶⁵. Hon var gammal i mtl 1720 (=född cirka 1657 och nämns som änka t. o. m. mtl 1722⁶⁶). Inga barn i Varbergs fb 1690–93.

d. *Elisabeth ("Elsebe")*, enligt bou efter föräldrarna varit g. m. en Olof Bertilsson i hans första gifte⁶⁷.

Borde vara barn, men tas ej upp i bou 1653 (ang. Roluff tydligt broderskap med Mattis i i Vbg:s RR 1651 2/9, i smb med en fastighetsaffär i Varberg 27/8 och i RR 1652 23/3 i smb med förmynderskapet för en annan bror, Abraham Hansson). De kan ha varit halvsyskon till Roluff:

s. *Roluff*, se nedan (möjligen halvbror⁶⁸).

d. *Karin*, se Abraham (not 8)⁶⁹.

d. *Anna*, möjlig dotter enligt olika bou (främst nr 37 och 62) och mål i RR, g. m. Jörgen Jacobsson d.y.

d. *Johanna*, möjlig dotter enligt olika bou (främst nr 37 och 62) och mål i RR, g. m. Jörgen Jacobsson d.ä. I alla fall var Anna och Johanna systrar.

s. *Jörgen*, nämns som Jörgen Hansson d.y., samtida med de andra⁷⁰. Var enligt bou 34 gift med Bereta som var syster till den Börge Andersson som var Anna Machums förste make (Roluff Hansen make II).

⁶² Hade uppnått myndighetsåldern 18 år i RR 1652 23/3. Enligt RR 1688 13/11 står att han 1649 inte var "compons och bequemmet" att ta emot sitt fädernearv [var då omyndig]. Senare som myndig behövt brödernas hjälp med vissa saker, men ändå så småningom blivit g.m. en prästdotter. Sjuklig i mtl 1689–92. Var svåger till f.d. kaplanen (i Varberg, nämnd 1665) Christen Nilsson genom dennes hustru Karin (KR 1676 30/10).

⁶³ Som dräng hos brodern Mattis.

⁶⁴ Svag och verkade inte kunna överleva enligt brev 1676 20/7 (KR 1676 30/8). Abraham var sjuklig ännu i mtl 1689. Hade då hustru men är inte nämnd 1688.

⁶⁵ Skrivs på senare år Helena som en syster också hette. Den ena Helena levde till 1736 och var född 1650. I mtl står Lena som Abrahams änka Helena t. o. m. mtl 1722.

Från min utredning av präster i Halland (oosf.se): Sören/Severin Bramming var kyrkoherde i Valinge, död 1672. Han hade enligt herdaminnet kommit från Danmark, liksom fadern med samma namn och dennes halvbröder och medhjälpare Lars Ribe. Dottern Johanna, född 1654, blev gift med trädgårdsmästaren Casten Bökman. Dottern Helena blev gift med Lars Bengtsson Mobeck eller Mjöbeckius, vilken efterträdde hennes far och dog gammal 1696 (hade gått ur mtl före den första 1688). Helena dog 1736 bgr 26/5 i Varberg i en ålder av 85 år och 7 månader, alltså född 1650. Det bör även ha funnits en dotter Lena Sörensdotter, vilken nämns 1688 26/3 (Vbg RR bild 481). Hon skulle då gifta sig med Abraham Hansson i Varberg. Abraham och hans bröder nämns i ett kontrakt från 1649 29/9 (bevarat och omnämnt i RR bild 14). Detta uppvisades nu inför vigseln, då Abraham uppnått myndig ålder. Övriga personer som nämns är "rådmannen Peter Hummel, kämnären Hans Hummel, Laurentius Benedicti Miöbechius, Casten Bökman", Agneta sl. Rasmus Möllers och Trina Hummel. Här har vi två säkra mågar till Sören Bramming, varför man kan anta att de övriga också var nära befryndade med honom.

⁶⁶ Hittas inte i db t. o. m. 1726.

⁶⁷ Barn: Agneta, Ursula och Anna Olofsdöttrar.

⁶⁸ Nämns inte i bou bland barnen till Anna Mattisdotter men sägs tydligt, och mer än en gång, vara bror till Mattis Hansson. I så fall har Anna varit gift med en annan Hans före den som anges här.

⁶⁹ Gift med komministern i Varberg, Lindberg och Landskrona 1655–94 Christen Nilsson Tondersovius (SS).

⁷⁰ Börjar nämnas i LR 1634/35. Jörgen Hansson d.ä. förekommer redan från 1617/18. Svårt att med hjälp av LR avgöra vilken av de två som kan ha varit bror till Roluff. Man måste vara försiktig med att dra slutsatser om släktskap utifrån LR. Faktum är dock att Roluff ofta nämns i längderna på samma eller nästan samma datum som Jörgen Hansson d.ä. Vid några tillfällen nämns Roluff nära 1) Jörgen Hansson, 2) Anna sal. Jörgen Jacobssons (d.ä. - först nämnd 1615 15/7 som fadder i Varberg för Lauritz Nielsen Muus barn (enligt dennes biografi) och i LR 1617 20/7, rådmän fr. o. m. LR 1621 3/11, skeppare 1624 23/4 (Ö-tullen), var död 1639 20/7, då änkan Anna skrev under sedeln) och 3) Börge Andersson. Dessa fyra kan ses som nära

Jörgen Hansson d.y. död 1648, bou 1650 7/6 (nr 62). Änkan skrivs då "*Birgitte Andersdotter*". Den Jörgen som nämns i HH: I, sid. 696, som bror till Roluff Hansen (varför de där ansågs vara bröder sägs inte) var enligt andra omnämningen den äldre. De var borgare och handelsmän enligt en tullängd från 1628–29⁷¹. I Faurås HR 1646 15/1 krävde Roluff Hansen och Anna Jörgens i Varberg, samt Mårten Krämare⁷² i Falkenberg in en skuld. I Öresundtullen 1651 15/3 nämns en Jörgen Hansson från Varberg (=d.ä.).

Sonen Jörgen (nämnd i bou 1650 nr 62) var säkerligen den tullare "*Jöran Jöransson*" vid Lilla tullen 1668 (RR 24/7), som senare förekommer i ett omfattande tullmål i RR 1674 24/7.

d. *Berete Hansdotter*, g.m. Petter Hummel. I KR 1675 16/8 (sid. 81) finns ett mål mellan rådmannen Mattis Hansson och Berethe sal. Peter Hummels, där det framgår att denna Hummels änka var syster till Mattis (sid. 81).

Senare har även den framträdande handelsmannen och skepparen Mattis/Mattias Potent nämnts som halvbror av SS. Se bilaga C.

släktingar, då J. H. kan vara bror till Roluff och Anna var dotter till en Hans, samt Börge Andersson g.m. Johanna som var syster till Anna.

⁷¹ I material överlämnat från norska riksarkivet. Bröder med samma skuta. Fraktade oxhudar och talg.

⁷² Nämnd i fråga om släkten Pohl (Ehrenpohl) i avsnittet Hammarberg.

Bilaga C

Potent⁷³

m. Mattias Potent/Potenten⁷⁴, byfogde i Varberg 1594-97 (SS), handelsman och skeppare med egen skuta⁷⁵, nämnd i Varberg i BR 1607-09 och i LR 1610 16/7, 19/9, 29/9, 14/10 samt några odaterade, en även på våren 1611. År 1611 sägs han bo i Nyby (Ny Varberg som var en stad i drygt 100 år, men övergavs efter att ha skövlats under kriget 1612 och flyttades till fästningens omedelbara närhet)

h. **Ursula**⁷⁶, nämnd som änka 1623 till februari 1626 och hade övertagit handeln (BR)

d. *Anna*, gift i Varberg med I Hans NN och II Anders Jönsson. Dottern Elisabeth/Elsa (g.m. Olof Bertilsson) hade en dotter Ursula. Se utredning under Roluff Hansen. Anna hade även sonen Mattis, vilkens son Engelbrekt Mattisson hade sonen Mattis Potent.

Anteckningar om Potent

Mattias Potent, nämnd i borgarlängd 1607/08 (Sandklef) men inte 1588. I en längd för 1623 står **Ursula Mattises**, säkerligen änkan till Mattis Potent. Tolkas så eftersom det inte fanns någon annan Mattis i staden innan dess. Sannolik ättling till Ursula var Elisabeth Hansdotter, dotter till Hans NN och Anna Mattisdotter. Elisabeth (enligt moderns bou död före 1653) var g.m. Olof Bertilsson och hade bl. a. dottern Ursula.

Engelbrekt Mattisson Potent: Vbg:s RR 1692 8/12 om gravställe för hans farbror Abraham Hansson och dennes hustru.

Vbg RR 1712 10/2: Stöld hos **Engelbrekt Mattisson**. Sonen "*Mons. Matthias Potent*" ombud.

Vbg KR 1715 14/6: **Mattias Potent** å sin gamle fader Engelbrekt Mattissons vägnar anklagade borgaren Per Börgesson och rusthållaren i Östra Derome Jöns Mårtensson för att ha ridit omkull fadern, när han gick landsvägen ner till stadsbryggan. Bemöttes av Per Börgesson med otidiga ord. Rusthållaren "*kom i fullt Curier ridande, omkull reed, så att han under hästefötterne liggjande, erhållande, derwid 2.ne blodwijte i ansicktet, det ena öfwer näsan och ett mindre öfwer vänstra ögat*".

⁷³ Data som jag funnit om Potent efter att ha fått tillgång till Sture Svengrens forskning.

⁷⁴ De första åren "*Potentenn*", (ibland "*Potent.*", alltså med en punkt för -enn). Han skrev namnet själv så på kvittot från 1608 nedan.

⁷⁵ Han var ölimportör 1607 14/8 (BR) och våren 1611. Fraktade stålvaror, spik, trävaror och rep till slottets behov. Dottern Anna Mattisdotter ägde ett betydande hus i Helsingör enligt hennes bou 1653 (värderat till 850 daler jmf md huset i Varberg 520). Kan innebära att hon ärvt det efter sin far och att han kom därifrån.

⁷⁶ "*Wrtzle Mattis*".

Jag bekome af Matthias potentem mit
 Vnphver miner hand skrifte vnt mig
 en last med oxar jesper perssen K. M.
 bidaget sig till tolv ting. Jett aff
 (skiffte by K. M. bygem. En last
 ter för 27 slatter. Godt M. byst.
 den 10 october. aō 1608.

Matthias potentem
 min Eigem hand.

Figur 2 "Matthias Potentenn". Egenhändig underskrift 1608 10/10. Fått betalt av byfogden Jesper Perssen i Varberg för en last med oxar till K. M:ts behov. Hela kvittot ganska odrivet skrivet och ser ut att i sin helhet vara skrivet av Potent.

Bilaga D

Roluff Hanssens företrädare i äktenskapet

m. **Börge Andersson**, borgmästare och kyrkvård (1641–43) i Varberg, f. ibm⁷⁷, d. 1644⁷⁸

Gift med, i hennes första gifte⁷⁹

h. **Anna Albrektsdotter Machum**, född 1615, död 1696 (nätuppgifter)

s. *Anders*, kyrkoherde i Morup (N) ("*Andreas Bergeri Warbergensis*"), f. 1635⁸⁰, d. 1677, tre söner som kallade sig Morell

s. *Albert (eller Albrekt)*, postmästare⁸¹ i Halmstad ("*Albert Börgesson Warberg*"), d. 1696⁸², g. m. Annika Baaz⁸³, sonen Birger adlad Rosensparre (och tre andra barn)⁸⁴⁸⁵

Här införs kopia av bilaga C till avsnittet Liedberg. Bifynd vid utredning av den släktens äldre led.

Översikt över två Anders Börgesson i Varberg (eller om det bara var en)

Här införs uppgifter från två bouppteckningar. Det kan vara så att de utan alltför stort våld på sanningen (bara att barnen blivit delvis fel) kan kombineras till en och samma familj. Något av dessa par kan vara Börge Anderssons föräldrar. Om man tar bort Peder och Börge i alternativ I (om de avlidit under de sju åren) stämmer det med alternativ II. Något som också stämmer är att det i båda fallen ingick en fastighet av lika värde (20 daler) och att i bou alternativ I behållningen var mycket ringa, vilket är i enlighet med skrivningen i bou alternativ II. Detta och uppgifter om barn skiljer sig tydligt från de andra två Anders Börgesson i Varberg med bou den här tiden (1645 9/12, nr. 34, och 1653 11/1, nr. 69).

Obs att denne/dessa Anders Börgesson inte skall identifieras med namnen som var farfar till Roluff Hanssens styvsöner Anders och Albrekt. Den bou är från 1645 9/12 och har nr. 34. Den här släkten var av högre stånd: Anders Börgesson var borgmästare (1622) och levde åtminstone 1594–1645⁸⁶. Han var med stor sannolikhet son till Börge Andersson i Varberg, vilkens hustru

⁷⁷ Enligt bou 1645 9/12 (nr 34) efter hans mor Johanna son till en tidigare avliden Anders Börgesson i Varberg, sannolikt handelsmannen och borgmästaren med samma namn, nämnd i LR 1602/03 och 1608 10/10 (bild ovan) som skeppare och 1622 11/12 i ett brev, och 1623 som handlande med textil, kramvaror och kryddor (Sandklef), möjligen nämnd i borgarlängder redan 1588 och 1608 (1588 dessutom en Börge Andersson). Börge hade brodern Mårten Andersson (bou 34, då salig=1645 9/12), ej förekommande i andra genomgångna källor. Se även under Liedberg, då det kan ha funnits två släkter i Varberg med dessa namn.

⁷⁸ Bou 4/11 (nr 24). Även nämnd i moderns bou 1645 9/12 (nr 34).

⁷⁹ Gift II med Roluff Hansen. Se denne.

⁸⁰ Troligen äldst, då han skrivs först i bou.

⁸¹ Troligen först härads- och/eller tingskrivare, då han 1689 28/3 i Halmstad vidimerade ett kvitto angående restskatt (LBV).

⁸² I mtl 1697 änkan.

⁸³ Albert ogift i mtl 1663. Gift i nästa bevarade mtl 1669.

⁸⁴ Alla barnen tog namn efter modern. Döttrarna gifta med inspektorn och rådmannen Rikard Olsson, resp. kassören Timmerman (bou 1697).

⁸⁵ Svårt att få ihop det: hennes födelseår beräknat efter dotterns födelse 1615. Men fadern Hans Grim död 1676 och borde ha varit född redan 1570/75.

⁸⁶ Anders änka Johanna död 1645, bou 9/12 (nr 34).

Birgitte Andersdotter i länsräkenskaperna 1580–82 uppvisade K. M. brev på Pilegården i Trönninge. Denne Börge var skeppare, byfogde och tullnär 1580–93. Han seglade ofta på Tyskland. Vid mårtentiden 1593 led han skeppsbrott med borgaren Anders Tylleröd och drunknade vid Anholt på en av sina färder. Han hade inte betalat tull sedan 1591, varför hans gård och gods togs i beslag. Men sonen Anders Börgesson åkte till Köpenhamn i februari 1594 och erlade de 797 ½ dalerna⁸⁷. Sannolikt denne skeppare Anders Börgesson som nämns 1595 vid Ålborgs pingstmarknad.

Ovannämnde Anders Börgesen är sannolikt den som var fadder för Lars Muus och Bente Gunnesdotters barn som föddes i Varberg 1617 24/10. Lars Muus och hans familj avhandlas under avsnittet Hummel.

Alternativ I

m. **Anders Börgesson**, sannolikt född i Varberg⁸⁸, död efter 1651 (överlevde hustrun)

h. **Bengta Nilsdotter**, död 1651 bou 2/8 (nr. 66)

s. *Peder*

s. *Olle*

s. *Börge*

d. *Ingeborg*

d. *Ingeborg ("Lilla Ingeborg")*

Alternativ II

m. **Anders Börgesson**, skeppare i Varberg, död 1657, bou 1658 9/1

-sannolikt nämnd i Ö-tullen 1625 20/4.

h. I **NN**, död före maken

s. *Olle*,

d. *Ingeborg*

d. *Ingeborg*

h. II **Berete Svendsdotter**, nämnd 1657 i makens bou (överlevde honom)

s. *Börge*

s. *Mats*

⁸⁷ Från Hallands historia, del I.

⁸⁸ Kan ha varit son till skepparen Börge Andersson, nämnd i Ö-tullen 1628 30/4 och 1638 4/3.

50
 Rinnvid Jags Rensmeds Börgersman August,
 mammat Gref Waurding, och Ericus den
 Axel Koft Rensmedt, Jagsman Jernstensman, Gij
 frögnet Sma Dammafros, Gafstman Rinn 10
 Octobris år 1608 mig ifrö Ericus Rensmed.
 Gafst afft Rensmedt ifrö Jernstensman Rensmedt,
 Gafst afft Rensmedt ifrö Jernstensman Rensmedt,
 Wilt inskjemat ar vetter nima ngma Rensmedt,
 skrift, Actum et supra. f.
 Rinnvid Börgersman
 Signa Rensmedt. f.

Figur 3 Rådmanen i Varberg Anders Börgessons egenhändigt skrivna kvitto 1608 10/10 för leverans av tjära till slottet. Han hade en mera driven handstil än Mattis Potent ovan.

Bilaga E

Parallell Hans-familj som inte uppvisar något säkert släktskap med Roluff Hansen men som ändå tas med för att kunna utesluta dem när de påträffas i källorna.

m. **Hans Sivertsson**, bou 1646 28/1 (nr 36) efter hustrun (borgmästare Mats Rasmusson och rådmännen Roluff Hansen och Henrik Davidsson å Melchiors vägnar – utomlands, "vet inte om han lever eller ej"), Hans då med långvarig svaghet och nu på sin sotesäng, och bou 1646 9/3 efter honom (nr 38, Roluff Hansen tagit till sig allt silver och reda pengar, och Mickel Smed allt det övriga, i övrigt väsentligen samma som nr 36).

h. **Tora Torgrimsdotter**⁸⁹

s. *Melchior*, död i december 1646 i Lissabon i Portugal, skjuten "*af et grofft stöche*" (=kanon) (RR 1649)⁹⁰.

s. *Mickel*

d. *Anna*, förmyndare Rasmus Kjellsson i Varberg⁹¹

d. *Valborg*, förmyndare Bryngel guldsmed, gift med en Mårten, dotter Tora (KR 1683 22/10).

-Valborg var syster till Mickel Hansson och svägerska till Jörgen Meyer (KR 1683 22/10). Jörgen Meyer även nämnd i RR 1651 och Varbergs bou 1659 21/3⁹².

d. *Ingegerd*, förmyndare Anders Atteson i Varberg

⁸⁹ Hade modern Anna Torgrims som nämns i Varberg i många år fr.o.m. 1623 (BR). Hon hade en betydande handelsverksamhet och ölbryggning. Torgrim återfinns ej i det bevarade materialet (lucka 1611–22).

⁹⁰ RR 1649 6/11. Det gällde ett kontrakt från 1649 17/7 mellan Roluff Hansen, Anders Jönsson, Peter Hummel och Mattis Hansson, medan Mattis bror Jöns Hansson (död mellan 1672 21/11 och 1673 4/3) inte velat skriva på. Vi får här en stor del av en familj utgången från en Hans NN i Varberg: Mattis och Jöns var bröder och söner till Anna Mattisdotter. Anders Jönsson var g.m. Anna Mattisdotter, tidigare g.m. en Hans, och Peter Hummel var g.m. Berete Hansdotter.

Vid LT 1663 (sid. 136 ff) avhandlas efterspelet till Melchiors död, så många år efteråt (slutligt skifte).

⁹¹ Om hans familj se det jag skriver om en annan Rasmus; Rasmus Möller i avsnittet Hummel.

⁹² Bou nr 120 i registret men rätteligen 119. Nämns där som borgenär till skepparen Påvel Olsson och hustrun Maren Olofsdotter.